

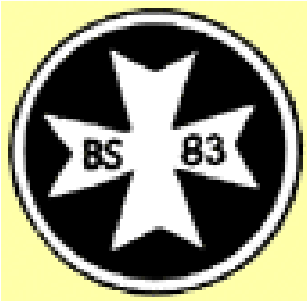

 <p>Baden Powell</p>	<p>Robert Baden-Powell, (Bi-Pi) ur. 22 .02.1857r zmarł 8.01.1941 w Kenii - twórca i założyciel skautingu, żołnierz, pisarz. Naczelny Skaut Świata. Autor: "Scouting for Boys"</p>		<p>Krzyż harcerek wszedł do użytku w 1913. Nadawany był harcerzom warszawskim. Ostateczny kształt Krzyża Harcerskiego został ustalony w 1918 r. jako odznaka polskiego harcerstwa</p>
	<p>W roku 2003 powstaje nowy podział na pionory wiekowe w ZHP: 7-10 zuchy, 11-14 harcerze, 15-17 harcerze starsi, 16-25 wędrownicy.</p>		<p>Andrzej Małkowski, założyciel harcerstwa na Ziemiach Polskich. Przetłumaczył na język polski "Scouting for Boys" W 1913r zorganizował wyjazd na III Zlot Skautów w Anglii, gdzie nad polskim obozem powiewała flaga z białym orłem i używano nazwy kraju wymazanego z mapy świata.</p>
	<p>W roku 1907 Robert Baden-Powell organizuje na wyspie Brownsea (Anglia) pierwszy obóz skautowy.</p>		<p>Olga Drahonowska - Małkowska (1888 - 1979)</p> <p>Wybitna instruktorka, harcmistrzyni Rzeczypospolitej, twórczyni harcerstwa żeńskiego. Żona Andrzeja Małkowskiego.</p>
	<p>Batalion Zośka – harcerski batalion AK składający się przede wszystkim z członków Szarych Szeregów W powstaniu warszawskim batalion "Zośka" walczył w Zgrupowaniu AK "Radosław"</p>	 <p><i>Autentyczna oznaka złotowa dhny hm. Eli Andrzejowskiej</i></p>	<p>W roku 1935 w Spale koło Tomaszowa odbył się Zlot 25-lecia harcerstwa, w którym wzięło udział ok. 25 tys. uczestników</p>
	<p>Aleksander Kamiński podczas wojny Komendant główny Organizacji Małego Sabotażu "Wawer" Twórca metodyki Zuchowej. Autor „Antka Cwaniaka” i „Kamieni na Szaniec”</p>	<p>SZARE SZEREGI HARCERZE 1939-1945</p> 	<p>Szare Szeregi powstały 27 września 1939r. Było to Organizacja Męska ZHP działająca w konspiracji.</p>

	<p>Batalion "Parasol" – harcerski batalion AK biorący udział w powstaniu warszawskim, ale również znany z akcji dywersyjnych np. Zamach na Kutschere (1 lutego 1944 roku)</p>		<p>Grupa instruktorów związanych ze Stronnictwem Narodowym powołała mniejsze od Szarych Szeregów "Hufce Polskie". Naczelnikiem "HP" został znany przedwojenny harc mistrz Stanisław Sedlaczek.</p>
	<p>W 1956 8-10 grudnia w Łodzi na nowo powołano do życia Związek Harcerstwa Polskiego i przywrócono stare symbole (mundur, Krzyż, lilijka)</p>		<p>W 1949 następuje likwidacja ZHP utworzono komunistyczną Organizację Harcerską ZMP, zakazując używania Krzyża, lilijki i munduru harcerskiego oraz zmieniono Prawo i Przyrzeczenie.</p>
	<p>W 1980 powstają Kręgi Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego (KIHAM), których celem jest odnowa harcerstwa w oparciu o przedwojenne wartości - Boga, Ojczyznę i służbę bliźnim</p>		<p>"Związek Koniczyn" (1940–1943), "Bądź Gotów" (1943–1945) – kryptonimy wojenne Organizacji Harcekek. Komendantką była hm. Józefina Łapińska</p>
	<p>hm. Florian Marciniak pierwszy Naczelnik Szarych Szeregów (1939- 1943) zamordowany w obozie koncentracyjnym Gross-Rosen</p>		<p>„Zawisza” - najmłodszy harcerze Szarych Szeregów (11-15 lat), których głównym zadaniem była nauka i służba najbliższemu otoczeniu, a w czasie Powstania organizacja poczty polowej.</p>
	<p>hm. Stanisław Broniewski (Orsza), Naczelnik Szarych Szeregów w latach (1943- 1944). Dowódca Akcji pod Arsenałem W 1989 roku Broniewski był współzałożycielem ZHR, ale też rzecznikiem zjednoczenia ZHP i ZHR.</p>		<p>"Szkoły Bojowe" Szarych Szeregów - (16-18 lat) nauka, zwiad i łączność. Po ukończeniu 18 lat walczyli z bronią w ręku podczas Powstania Warszawskiego</p>

	<p>Ksiądz Kazimierz Lutosławski - twórca projektu krzyża harcerskiego. Był instruktorem skautowym, kapłanem skautów i kapłanem obozowym. Udzielał ślubu Oldze i Andrzejowi Małkowski</p>	 <p>Szkoła Podchorążych Rezerwy Piechoty "Agricola"</p>	<p>"Grupy Szturmowe" Szarych Szeregów - (ponad 18 lat) nauka, praca, przygotowanie do odbudowy kraju, walka zbrojna z okupantem. Uczestnicy tajnych podchorążówek. Członkowie harcerskich batalionów</p>
	<p>Olave Baden-Powell, urodzona 22 lutego 1889, żona Roberta BiPi, założycielka żeńskiego ruchu w skautingu. Naczelna Skautka Świata. Zmarła w 19 czerwca 1977</p>		<p>„Wigry” - harcerska organizacja wojskowa początkowo działała poza strukturami Szarych Szeregów ale od 1 listopada 1943 dołączyła do nich. Dowódcą batalionu „Wigry” w Powstaniu był kpt. Eugeniusz Konopacki "Trzaska".</p>
	<p>22.V.1911 Andrzej Małkowski podpisuje rozkaz, w którym powołuje trzy drużyny skautowe we Lwowie (dwie męskie i jedną żeńską):</p>		<p>Złoty ZHP Spała 1935 Zegrze 1995 Gniezno 2000 Kielce 2007 Kraków 2010</p>
	<p>W 1912r. III Lwowska Drużyna żeńska prowadzona przez Olę Drahonowską wprowadza na swym obozie pozdrowienie "Czuwaj" .</p>		<p>I Harcerski Raid Świętokrzyski 1959 r. „Spotkamy się na Wykusie...” Autor pomysłu i realizator druh Stefan Derlatka</p>
	<p>1-2.XI.1918 Lublin, polskie organizacje skautowe trzech zaborów łączą się w ogólnopolski Związek Harcerstwa Polskiego, liczący 33 tysiące harcerek i harcerzy.</p>		<p>Struktura organizacyjna Szarych Szeregów podczas II wojny światowej Główna Kwatera –Pasięka Chorągiew – UI Hufiec – Rój Drużyna - Rodzina</p>

	<p>W 1916 w Warszawie powstaje Związek Harcerstwa Polskiego skupiający organizacje skautowe zaboru rosyjskiego: POS (Polska Organizacja Skautowa) i ZSP (Związek Skautek Polskich) i Junactwo. Jako wspólne odznaki przyjęto krzyż harcerek i lilijkę</p>		<p>W roku 1920 - ZHP jednym z członków-założycieli WOSM a w roku 1928 członkiem-założycielem WAGGGS. Powrót do struktur światowego skautingu nastąpił w roku 1996</p>
	<p>Jan Bytnar - Rudy, harcmistrz, podporucznik AK bojownik Szarych Szeregów, Aresztowany przez Gestapo, odbity w Akcji pod Arsenalem. Zmarł 3 dni potem w wyniku tortur odniesionych na przesłuchaniu</p>		<p>Tadeusz Zawadzki, harcmistrz, podporucznik AK, komendant GS na terenie Warszawy. Zginął 20 sierpnia 1943 w czasie rozbicia strażnicy granicznej w miejscowości Sieczychy. Imię jego nosił batalion Armii Krajowej Szarych Szeregów</p>
	<p>1921-1924 Działalność "Wolnego Harcerstwa" propagującego nawrót do puszczania i odrzucającego militarizm. Przywódcą ruchu był Adam Ciołkosz.</p>		<p>Biała Służba -mobilizacja środowisk harcerek do pełnienia służby medycznej, informacyjnej i porządkowej podczas wizyt Papieża w Polsce. Rozpoczęła się od II pielgrzymki w 1983r.</p>
	<p>Dzień 22 lutego obchodzony jest w Scoutingu jako Dzień Myśli Braterskiej – jest to dzień urodzin Roberta i Olave Baden-Powell</p>		<p>W1899 w USA powstaje organizacja młodzieżowa Związek Kory Brzozowej Indian Leśnych Ludzi założona przez "Czarnego Wilka"-Ernesta Thompsona Setona. Nurty „puszczaństwa” obecnie są kontynuowane w scoutingu</p>
	<p>Hm. Ryszard Chwastek – wybitny instruktor Hufca Miechowskiego i Chorągwi Kieleckiej. Działalność społeczna i pomaganie innym były dla niego najważniejsze. Często zapominał o swojej ciężkiej chorobie aby móc służyć potrzebującym. Był człowiek serdeczny i pełnym radości. Zmarł w 2010 roku</p>		<p>Drużyna Wędrownicza „3DSH” Działająca od ponad 20 lat jednostka harcerek na terenie Miechowa Jedna z prądujących drużyn Chorągwi kieleckiej. Obecna na wszystkich powojennych Złotach Harcerstwa</p>

22.II.1857

Urodził się Robert Baden-Powell. Dzień 22.II obchodzony jest na całym świecie jako "Dzień Myśli Braterskiej".

1899

Oblężenie Mafekingu podczas wojny Anglików z Burami. Robert Baden-Powell (Bi-Pi) szkoli młodych chłopców na "skautów": wywiady, łączność, podchodzenie, tropienie, pierwsza pomoc.

1899

W USA powstaje organizacja młodzieżowa Związek Kory Brzozowej Indian Leśnych Ludzi założona przez "Czarnego Wilka"-Ernesta Thompsona Setona. W Anglii Bi-Pi wydaje książkę "Wskazówki do wywiadów", gdzie zwraca uwagę na szkolenie młodych chłopców.

1907

Początki skautingu w Anglii.

29.VII.1907

Obóz doświadczalny na wyspie Brownsea w hrabstwie Dorset.

1908

Książka Bi-Pi "Scouting for Boys" - pierwszy typowo skautowy podręcznik. Jest to oficjalny rok powstania skautingu w Anglii.

16-17.XI.1909

W dzienniku "Słowo Polskie" ukazują się dwa artykuły Edmunda Naganowskiego o skautingu pt. "Bi-pi" i "Bi-es".

1910-1911

Małkowski tłumaczy książkę Baden-Powella "Skauting dla chłopców" ("Scouting for boys") na język polski.

III-V.1911

Pierwszy kurs instruktorów skautowych we Lwowie.

22.V.1911

Andrzej Małkowski podpisuje rozkaz, w którym powołuje trzy drużyny skautowe we Lwowie (dwie męskie i jedną żeńską):

I Lwowska Drużyna Skautów im. Naczelnika Kościuszki - drużynowy Czesław Pieniążkiewicz,

II Lwowska Drużyna Skautów im. Hetmana Chodkiewicza - drużynowy Franciszek Kapałka,

III Lwowska Drużyna Skautek im. Emilii Plater - drużynowa Olga Drahonowska.

Powstaje Naczelna Komenda Skautowa we Lwowie afiliowana przy Towarzystwie Gimnastycznym "Sokół".

15.X.1911

We Lwowie kazuje się pierwszy numer pierwszego polskiego czasopisma skautowego pt. "Skaut Pismo Młodzieży Polskiej". Na pierwszej stronie Skauta wydrukowano wiersz Ignacego Kozińskiego pt. "Wszystko, co nasze" (późniejszy hymn harcerski).

1.XI.1911

W drugim numerze Skauta ukazuje się pierwsza redakcja Prawa Skautowego. Wydano "Skauting jako system wychowania młodzieży" na podstawie dzieła generała Baden-Powella w tłumaczeniu Andrzeja Małkowskiego.

1912

III Lwowska Drużyna żeńska prowadzona przez Olę Drahonowską wprowadza na swym obozie pozdrowienie "Czuwaj" w miejsce dotychczasowego zawołania "Czołem". Powstaje pierwszy wzór Krzyża Harcerskiego wzorowany na orderze Virtuti Militari. Pomysłodawcą projektu był ksiądz Kazimierz Lutosławski, "Szary".

VI.1912

Wydano książkę Eugeniusza Piaseckiego i Mieczysława Schreibera pt. "Harce młodzieży polskiej", w której zamiast słów "skaut" i "skauting" użyto po raz pierwszy słów: "harcerz" i "harcerstwo".

19.VI.1913

W Zakopanem biorą ślub Olga Drahonowska i Andrzej Małkowski.

VII.1913

Wszechbrytyjski Zlot Skautów w Birmingham, w którym uczestniczy 51-osobowa delegacja skautów polskich z trzech zaborów.

1914

Wybuchła I Wojna Światowa - harcerze i harcerki biorą zorganizowany udział w walkach na froncie i w służbie pomocniczej (łącznie, kurierzy, ochrona mostów i kolei, straż graniczna, służba sanitarna itp.). W 5 pułku Legionów Polskich działa harcerek pluton zwiadu "Czuwanie" dowodzony przez Stefana Roweckiego, przywódcę państwa podziemnego w latach II Wojny Światowej (Stefan "Grot" Rowecki). Ogłoszenie przez Związkowe Naczelnictwo Skautowe (zabór austriacki) tekst Prawa i Przyrzeczenia.

1-2.XI.1916

W Warszawie powstaje Związek Harcerstwa Polskiego skupiający organizacje skautowe zaboru rosyjskiego: POS (Polska Organizacja Skautowa) i ZSP (Związek Skautek Polskich) i Junactwo. Jako wspólne odznaki przyjęto krzyż harcerski i lilijkę skautową. W tym roku Baden-Powell wydaje książkę "Wilczęta".

1917

W lecie Olga Drahonowska-Małkowska zorganizowała pierwszą dziewczęcą gromadę zuchową w Zakopanem ("Krasnoludki"). Jan Mauersberger podjął próbę opracowania nowego systemu wychowania najmłodszych członków harcerstwa i zaproponował, dla nich nazwę "zuchy".

1-2.XI.1918

Lublin, polskie organizacje skautowe trzech zaborów łączą się w ogólnopolski Związek Harcerstwa Polskiego, liczący wówczas 33 tysiące harcerek i harcerzy. Powstają pierwsze gromady wilcząt w Polsce, tworzone głównie przez harcerstwo męskie.

1918-1921

Harcerze biorą udział w walkach o granice RP: w Powstaniu Wielkopolskim, trzech Powstaniach Śląskich, akcji plebiscytowej na Warmii i Mazurach, walkach z Ukraińcami i wojnie polsko-bolszewickiej.

15-16.I.1919

Na płynącym do Odessy, statku greckim "Chauonia", który wpadł na minę w Cieśninie Messyńskiej, ginie Andrzej Małkowski.

1920

ZHP jednym z członków-założycieli WOSM. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski obejmuje protektorat nad ZHP.

31.XII.1920-2.I.1921

I Walny Zjazd ZHP przyjmuje Statut, tekst Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego, wybiera władze. Przewodniczącym Związku zostaje generał Józef Haller.

1921-1924

Działalność "Wolnego Harcerstwa" propagującego nawrót do puszczęństwa i odrzucającego militarystkę. Przywódcą ruchu był Adam Ciołkosz.

1921-1924

Prezydent Stanisław Wojciechowski obejmuje protektorat nad ZHP.

23.VIII.1925

Powstaje Harcerska Szkoła Pracy w Sromowcach Wyżnych w Pieninach założona przez Olę Małkowską.

1926

Organizacja Harcerek reformuje i ujednocza pracę gromad zuchowych dziewcząt.

13.XI.1926

Prezydent Ignacy Mościcki przyjmuje protektorat nad ZHP.

1926-39

Działalność gromad Czerwonego Harcerstwa Towarzystwa Uniwersytetów Robotniczych, będących pod wpływem ideowym Polskiej Partii Socjalistycznej. Organizacja zajmowała się wychowaniem dzieci przede wszystkim ze środowisk robotniczych. Na czele władz stał Stanisław Dubois.

1928

ZHP członkiem-założycielem WAGGGS.

1929

W "Na tropie" ukazało się w odcinkach opowiadanie Aleksandra Kamińskiego "Jak Antek Cwaniak wilczków kształcił".

5.VII.1931

Uroczyste otwarcie Żeńskiej Szkoły Instruktorskiej na Buczu; jej komendantką została Józefina Łapińska. Upowszechnianie pomysłów i opracowań Aleksandra Kamińskiego dotyczących nowej metodyki wychowej. Na wspólnej konferencji instruktorów harcerek i harcerzy uzgodniono jednolity dla dziewcząt i chłopców materiał programowy.

6-12.VIII.1932

Światowa konferencja skautek na Buczu.

X.1932

Zarejestrowanie w ZHP Koła Instruktorów im. Mieczysława Bema, którego celem było m.in. objęcie przez ZHP pracą wychowawczą młodzieży ze środowisk robotniczych, rzemieślniczych i wiejskich. Przywódcą KIMB-u był Juliusz Dąbrowski.

1.X.1933

W Nierodzimiu otwarto Szkołę Instruktorów Wychowawczych, której komendantem został Aleksander Kamiński.

1935

Jubileuszowy Zlot ZHP w Spale w 25-lecie harcerstwa.

1937

Powstaje Ośrodek Kształcenia Starszyny Organizacji Harcerzy ZHP w Górkach Wielkich. Jego komendantem został Aleksander Kamiński.

IX.1938

Powołano Pogotowie Wojenne Harcerek (szkolenie do służby pomocniczej na wypadek wojny - kursy przeciwpożarowe, obrony cywilnej, kursy sanitarne i opieki nad dziećmi; komendantką została hm. Józefina Łapińska).

10.V.1939

Powołano Pogotowie Wojenne Harcerzy (kursy przeciwpożarowe, sanitarne, obrony cywilnej, łączności i strzelania). II Wojna Światowa - podczas jej trwania harcerki i harcerze biorą udział w walkach na wszystkich frontach w kraju i na całym świecie.

IX.1939

Harcerze i harcerki biorą udział w wojnie obronnej (obrona wieży spadochronowej w Katowicach, walki w Bydgoszczy, pod Mławą, w obronie Warszawy i inne).

27.IX.1939

Decyzja o kontynuowaniu pracy harcerstwa męskiego w konspiracji (późniejsze Szare Szeregi). Pogotowie Wojenne Harcerek nie zaprzestaje pracy przez cały okres wojny, nosząc kryptonim "OH" (Organizacja Harcerek), "Związek Koniczyn", "Bądź Gotów". Organizacja podziemna harcerstwa męskiego "Szare Szeregi" wchodzi w skład Armii Krajowej.

Kolejni Naczelnicy Szarych Szeregów:

Florian Marciniak (Krzemień), Stanisław Broniewski (Orsza), Leon Marszałek.

Struktura Szarych Szeregów:

- Główna Kwatera –Pasięka
- Chorągiew – Ul
- Hufiec – Rój
- Drużyna - Rodzina

Podział na grupy wiekowe w Szarych Szeregach:

- "Zawisza" - najmłodsi harcerze (11-15 lat), których głównym zadaniem była nauka i służba najbliższemu otoczeniu, a w czasie Powstania Warszawskiego organizacja poczty polowej.
- "Szkoły Bojowe" - (16-18 lat) nauka, zwiad i łączność.
- "Grupy Szturmowe" - (ponad 18 lat) nauka, praca, przygotowanie do odbudowy kraju, walka zbrojna z okupantem.

"Dziś - jutro - pojutrze" - program Szarych Szeregów:

- "Dziś" - sabotaż, nauka, przygotowanie do walki,
- "Jutro" - walka, powstanie,
- "Pojutrze" - odbudowa kraju, służba i praca dla kraju.

Szare Szeregi wykonały wiele akcji w zakresie małego sabotażu i dywersji. Harcerki w wieku 16 lat wstępowały do Wojskowej Służby Kobiet Armii Krajowej (WSKAK). Harcerze walczyli również w oddziałach partyzanckich ("Jędrusie", zwiad i łączność "Ponurego", akcja "Wachlarz"), pełnili odpowiedzialne funkcje w Komendzie Głównej AK, (np. Aleksander Kamiński był redaktorem naczelnym "Biuletynu Informacyjnego" - głównego pisma Polskiej Podziemnej, wychodzącego aż do upadku Powstania Warszawskiego). Brali udział w akcji "Burza" (walka przeciw Niemcom).

"Szkoła za Lasem" - nazwa kształcenia starszyny harcerstwa podziemnego. Ważniejsze akcje Szarych Szeregów:

Wieniec I i II - wysadzanie pociągów,

Meksyk II - 26.III.1943

Akcja pod Arsenalem - odbicie 25 więźniów z niemieckiego konwoju policyjnego, w tym Jana Bytnara "Rudego", który zmarł po trzech dniach od ran, jakie hitlerowcy zadali mu podczas przesłuchań. Po akcji zmarli oprócz "Rudego": "Alek" - Aleksy Dawidowski i "Buzdygan" - Tadeusz Krzyżewicz. Dowódcą akcji był Stanisław Broniewski "Orsza", a jego zastępcą Tadeusz Zawadzki "Zośka".

Meksyk III

odbicie Floriana Marciniaka (akcja odwołana).

Celestynów - 20.V.1943 - odbicie transportu więźniów do Oźwiecimia.

Kutschera - 11.II.1944 - zamach (udany) na komendanta warszawskiej policji i SS Franza Kutscherę.

Niemcy przestali rozstrzeliwać na ulicach miasta polskich patriotów.

Koppe - nieudany zamach na szefa policji niemieckiej w Generalnej Guberni.

"Taśma"

Sieczychy - 20.VIII.1943 - likwidacja strażnic granicznych. Podczas tej akcji ginie Tadeusz Zawadzki "Zośka".

N - akcja propagandowa wśród Niemców osłabiająca ich ducha walki.

M - akcja Młodzież.

Oddział specjalny: III Kompania Wydzielona: (nazwy: "Agat" - "Pegaz" - "Parasol"). Zadaniem oddziału było likwidowanie szczególnie szkodliwych funkcjonariuszy niemieckich.

"Mury" - drużyna harcerek w obozie koncentracyjnym w Ravensbrück.

"Droga Brzozowa" - drużyna harcerska w obozie w Oświęcimiu.

8.I.1941

Umiera założyciel skautów Robert Baden Powell.

1.VIII-2.X.1944

Powstanie Warszawskie (wybuch o godzinie "W" - 17:00). W trwającym 63 dni powstaniu uczestniczyły harcerskie bataliony: "Zośka" i "Parasol" (należące do Szarych Szeregów), batalion "Gustaw" i batalion "Wigry".

30.XII.1944

Zarządzeniem resortów Oświaty i Administracji Publicznej PKWN został restytuowany ZHP w wyzwolonym kraju, a następnie została powołana Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska jako władza ZHP.

I.1945

Rozwiązanie Szarych Szeregów.

25.III.1945

Formalne zakończenie pracy Pogotowia Harcerek.

11.01.1945

W dniu wyzwolenia Warszawy Szare szeregi „wychodzą z podziemia” przekształcając się spowrotem w Związek harcerstwa Polskiego. Instruktorzy harcerscy, mimo zniszczeń wojennych i ogromnej biedy w kraju starają się odtworzyć ruch harcerski w kształcie sprzed 1939 roku. Organizowane są pierwsze obozy harcerskie (mimo iż w lasach nadal krążą niedobitki wehrmachtu i liczne oddziały partyzanckie). Harcerze włączają się w akcję odbudowy kraju. W środowiskach emigracyjnych powstaje Związek Harcerstwa Polskiego Po Za Granicami Kraju związany z emigracyjnym rządem w Londynie.

1945-1946

Prowadzone są CAS-y, czyli Centralne Akcje Szkoleniowe (jako odpowiedź na problem braku kadry).

1948

HSP - Harcerska Służba Polsce - program harcerstwa polskiego obejmujący pomoc w odbudowie kraju. Połączenie w ZHP pionów żeńskiego i męskiego.

1949.III

Ograniczono wiek młodzieży harcerskiej do 15 lat (a wkrótce do 14 lat). W konsekwencji ulegają rozpadowi liczne drużyny. Zlikwidowano "Na Tropie"- jedyne funkcjonujące jeszcze pismo harcerskie. Harcerski ruch wydawniczy zamarł.

15.X.1950

Wcielenie ZHP w struktury Związku Młodzieży Polskiej. Zakaz używania stroju i odznak harcerskich, nowe Prawo i Przyrzeczenie.

1.VI.1951

Miejsce ZHP zajmuje Organizacja Harcerska Związku Młodzieży Polskiej. OH ZHP zaprzestała stosowania metodyki harcerskiej i była kopia radzieckich pionierów (białe koszule, czerwone chusty, komunistyczna odznaka - tzw. „czuwajka” - zamiast krzyża itp).

V-VI.1956

Wyodrębnienie się Organizacji Harcerskiej (w ramach ZMP), zmiana nazwy na Organizacja Harcerska Polski Ludowej (OHPL), powrót do tradycyjnego munduru i nazw.

8-10.XII.1956

Na krajowym zjeździe działaczy harcerskich w Łodzi („Zjeździe Łódzkim”) reaktywowano ZHP wraz z tradycjami i mundurami, na których ponownie zagościły krzyże i lilijki. ZHP włączyło się od razu w bardzo aktywną służbę Polsce - po roku 1956 zorganizowano wiele ogólnopolskich akcji, m.in.:

Zamonit - na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej (odbudowa i rozbudowa),

Bieszczady 40, Bieszczady 2000 (zagospodarowanie Bieszczad),

1001 Frombork, Frombork 2000 (odbudowa i rozbudowa Fromborka),

Alerty Naczelnika (centralne akcje programowe ZHP) - zadania realizowane w tym samym czasie przez wszystkie jednostki harcerskie.

1957

Powstaje Rozgłośnia Harcerska.

1958

Odejście z ZHP wielu instruktorów szaroszeregowych.

1973 czerwiec

Powstała Federacja Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej (FSZMP), do której weszły wszystkie istniejące wówczas organizacje młodzieżowe, w tym i ZHP.

1973-81

Powstaje Harcerska Służba Polsce Socjalistycznej (jako program harcerstwa starszego w ZHP). Drużyny HSP zamiast szarych i zielonych mundurów używały beżowych koszul, czerwonych krajek i bordowych beretów.

1980

Na fali strajków i przemian w świadomości Polaków rozpoczyna się ożywienie w harcerstwie.

22.XI.1980

Powstało w Warszawie porozumienie Kręgów Instruktorów Harcerskich im. A. Małkowskiego (KIHAM). Głównym założeniem KIHAM-u było odrodzenie moralne harcerstwa w duchu tradycyjnego tekstu Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego (z 1932 roku), odkomunizowanie ruchu, nawrót do skautowych metod wychowawczych. Jego symbolem była lilijka przewiązana węzłem płaskim (stąd zwyczajowa nazwa „Ruch płaskiego węzła”).

1981

Obraduje VII Zjazd ZHP, który zalegalizował działalność ruchów programowych, lecz nie dokonał zasadniczych zmian w Związku (m.in. przywrócono tradycyjną półokrągłą lilijkę). ZHP przestaje być członkiem FSZMP.

VI.1981

Z ZHP wystąpił Krąg Instruktorów „Zawisza” z Lublina, który powołał do życia nową organizację harcerską pod nazwą „Niezależny Ruch Harcerski” (NRH).

Rok kończy się wprowadzeniem stanu wojennego (13.XII) i internowaniem działaczy opozycji, w tym wielu

harcerzy. Związek, jako jeden z nielicznych, nie został zdelegalizowany. Rozpoczął się okres szykan i represji. Zakazano działania NRH (który zszedł do podziemia).

1982

Pod presją władz Porozumienie KIHAM zostaje rozwiązane.

1983

II pielgrzymka papieża do Polski. Harcerze ze środowisk KIHAM (w tajemnicy przed władzami naczelnymi ZHP) organizują służbę sanitarną i porządkową, która wspiera służby kościelne. Efektem tej „Białej Służby” było utworzenie półtajnego Ruchu Harcerskiego Rzeczypospolitej. Drużyny uczestniczące w Ruchu wróciły do tradycyjnego Prawa i Przyrzeczenia, tradycyjnego systemu stopni i sprawności harcerskich, tradycyjnych metod pracy. Ruch miał swoje władze naczelne i swoją własną, tajną strukturę. Jednocześnie członkowie Ruchu zewnętrznym niczym nie odróżniali się od tych z ZHP.

1985

Powstała w Koninie Polska Organizacja Harcerska (POH). Oficjalne zakończenie akcji harcerskich „Zamonić” (rozpoczęta w 1960 miała trwać 25 lat) oraz „Bieszczady 40” (zakończona w 40 rocznicę wyzwolenia Polski)

1987

III Pielgrzymka Jana Pawła II do Polski - II Biała Służba.

1988

Zlot drużyn HR na Wykusie koło Wąchocka w Górach Świętokrzyskich, z okazji pogrzebu komendanta „Ponurego” - Jana Piwnika. ZHP organizuje zlot 70-lecia ZHP na polach grunwaldzkich.

12.II.1989

Powstaje Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej. W skład ZHR weszły wcześniej działające nielegalnie organizacje harcerskie: Promieniści, Betanie, Harcerski Niezależny Ruch Liturgiczny, Polskie Bractwo Skautowe, Luzarowcy i Ruch Harcerski Rzeczypospolitej.

III.1989

Obradował IX Zjazd ZHP, na którym podjęto jeszcze jedną próbę ratowania jedności harcerstwa. Jednym ze skutków była zmiana numeracji zjazdu z IX na XXVI.

X.1989

Rada Naczelna ZHP rezygnuje z monopolu na odznaki i symbole harcerskie, co pozwoliło na oficjalną rejestrację pozostałych organizacji harcerskich. W Krakowie powstaje „ZHP - rok założenia 1918”, który jest próbą odbudowy przedwojennego ZHP.

2.XII.1989

Na bazie Harcerskiej Służby Liturgicznej powstaje Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego "Zawisza". W następnych latach powstaje wiele innych organizacji harcerskich.

XII.1990

Obraduje XXVIII Zjazd ZHP (XXVII Nadzwyczajny Zjazd obradował we wrześniu - skrócił kadencję władz Związku) wprowadził dwie rotacje Przyrzeczenia Harcerskiego. Przywrócił (i tak już od dawna funkcjonujące w wielu drużynach) Prawo i Przyrzeczenie Harcerskie z 1932 roku.

Po zjeździe od ZHP odłącza się hufiec Warszawa Śródmieście tworząc niezależne Stowarzyszenie Harcerskie

1992

Połączenie ZHR i ZHP 1918 w ZHR.

1995

Nadzwyczajny Zjazd ZHP w Poznaniu dokonuje ostatnich zmian w Statucie, które stały na przeszkodzie przynależności ZHP do światowego skautingu (m.in. przywrócona jedna rota Przyrzeczenia Harcerskiego).

2-16.VIII.1995

Światowy Zlot Harcerstwa Polskiego w Żegrzu koło Warszawy. Ponad 10000 uczestników zlotu w tym reprezentacje kilku organizacji skautowych z innych krajów.

1996

ZHP zostaje ponownie członkiem międzynarodowych organizacji skautowych: Światowej Organizacji Skautów (WOSM) i Światowego Stowarzyszenia Skautek i Przewodniczek (WAGGGS).

Czy warto mówić kto to Baden Powell, Olga Małkowska, Kamiński, Florian Marciniak...

Gdy zastanawiałem się co powiedzieć aby wykazać potrzebę zapoznania z historią ruchu skautowego harcerzy przypomniałem sobie że jest taka płyta „Zielony Płomień” o losach harcerstwa polskiego Odnalazłem ją .... *Posłuchajcie fragmentu....*

Potem pomyślałem, że każdy z nas wie co to Wawel, z kim walczyliśmy pod Grunwaldem, każdy z nas pamięta ze szkoły co wydarzyło się na Westerplatte ....

A potem gdy przypomniałem sobie, że niedawno amerykańscy uczeni udowodnili że dziecko wychowywane w serdecznej rodzinie atmosferze pełnej i zgodnej rodziny jest bardziej wrażliwe na krzywdę, bardziej skłonne do poświęceń niż te z rodzin rozbitych i skłóconych....

Niesamowite - naukowcy musieli to udowadniać jakby nie było to oczywiste od setek lat...

Gdy politycy są w stanie wyłgać się z każdego przedwyborczego kłamstwa. Gdy ludzie przegrani nie uznają swych porażek , a każdy płyn do zmywania jest lepszy od konkurencyjnego...

Gdy zwyczajny lichwiarz pożyczający pod zastaw reklamuje się jak Mikołaj przynoszący prezenty

Gdy każdy operator komórkowy ma wyłącznie darmowe minuty a każdy bank dopłaca na co miesiąc pieniądze do naszego portfela

To stwierdziłem że nie będę nic udowadniał.... Pozostawię to reklamom, bankom i politykom

Bo jeśli ktoś przeczytał Kamienie na Szaniec, jeśli ktoś widział pomnik małego powstańca w Warszawie, jeśli wysłuchał kilku starych piosenek harcerskich, zobaczył zdjęcia w kronikach sprzed 70, 50 czy 30 lat...

Gdy ktoś spotkał się z 80 druhem, którego największą świętością jest niewielki szary, metalowy przedmiot noszony na sercu – bo dla niego to nie jest jakaś zwykła rzecz – to Krzyż Harcerski – to wspomnienie młodości przeżytej w czasach gdy ten Znak mógł kosztować go życie albo długie lata w więzieniu...

Bo jak można nie mówić o tych, dla których Ojczyzna była najważniejsza... O ludziach, którzy całym życiem świadczyli że służba Bogu, Polsce i Ludziom może być ważniejsza niż własny samochód, domek i oczko wodne z ogródkiem...

„Dawać z siebie wszystko – brać nic” - to dewiza Eugeniusza Stasieckiego „Pomiana” – szefa głównej kwatery Szarych Szeregów – poległego w Powstaniu Warszawskim.

A ja 50 lat po wojnie poznałem człowieka, któremu - teraz wiem - że mogę przypisać tę samą dewizę „Dawać z siebie wszystko brać nic”. Bo gdy z nami był druh Ryszard Chwastek nie było już wojny, nie było już NKWD... ale byli ludzie chorzy na cukrzycę, były dzieci które nie miały rodziny, byli i ci którzy właściwie nie mieli wielkich problemów ale na chwile potrzebowali żeby ktoś do nich powiedział ciepłe i radosne słowo i nazwał ich słoneczkiem albo serduszkem....

Wiec jak dzisiaj mamy nie uczyć o druhu Pomianie i o druhu Ryśku ....

O Bohaterach, dla których ważne było każde ziarenko pisku na krzyżu harcerskim, a każdy listek dębowy opisywał ich męstwo...A kompasem ich życia była harcerska lilijka....

Wiec czy harcerze powinni wiedzieć co to Parasol, Wigry, KIMB, puszczaństwo i Szare Szeregi

Czy warto mówić kto to Zośka, Rudy, Orsza, Andrzej Małkowski, Stefan Mirowski, czy Ryszard Chwastek

Czy warto – ech odpowiem to śmieszne pytanie....